

Del 7

De samlede effekter af Velfærdskommissionens anbefalinger

I de kommende år står det danske velfærdssamfund overfor en række udfordringer som nødvendiggør forandringer i både arbejdsmarkedsdeltagelsen og i velfærdsydelse og deres finansiering. Uden tilpasninger kan de offentlige udgifter ikke finansieres på længere sigt, blandt andet fordi arbejdsstyrken ikke er tilstrækkeligt stor.

Årsagerne hertil er velkendte: Voksende middellevetid vil, i sammenhæng med variationer i årgangenes fødselstal, medføre, at befolkningen bliver markant ældre i de kommende 40 år. Der bliver færre i de erhvervsaktive aldre til at forsørge flere ældre. Hertil kommer velstandsrevet vækst i efterspørgslen efter velfærdsservice og risiko for vigende skatteindtægter som følge dels af ønsket om mere fritid, dels af den voksende globalisering.

Velfærdskommissionens anbefalinger, der er lagt frem i analyserapportens dele 1 til 6, sikrer, at det danske samfund fortsat vil være karakteriseret ved en høj grad af social balance, og at der er balance på tværs af generationerne.

Forslagene udgør en samlet pakke – elementer heri kan ikke fravælges, uden at det får konsekvenser for den samlede løsning. Anbefalingerne respekterer de makroøkonomiske målsætninger om finanspolitisk holdbarhed og høj arbejdsmarkedsdeltagelse, som er forudsætningen i kommissoriet. Forslagene skønnes samlet set at medføre, at der er knap 190.000 flere i arbejdsstyrken og ca. 225.000 flere i beskæftigelse i 2040 end der vil være uden reformer. Den offentlige nettogæld afvikles, hvorefter den samlede offentlige saldo stabiliseres omkring budgetbalance. Den valgte løsning er således betinget af, at den finanspolitiske holdbarhed ikke kan sikres igennem en opsparingsstrategi men alene ved en tilpasningsstrategi, hvor hovedvægten lægges på uddannelse og beskæftigelse.

Velfærdskommissionen har i anbefalingerne lagt vægt på timingen i de foreslåede ændringer: På den ene side må ændringer, der har konsekvenser for befolkningens valgmuligheder, annonceres i god tid inden de gennemføres. På den anden side må iværksættelsen af ændringerne ikke udskydes for længe – det vil blot øge problemets størrelse. Tilsvarende er det i anbefalingerne tilstræbt, at rækkefølgen i indfasningen af ændringerne sikrer både samfundsøkonomisk og privatøkonomisk stabilitet.

Kapitel 18 omhandler de samlede makroøkonomiske virkninger af Velfærdskommissionens anbefalinger, og der gives en oversigt over bidragene fra de enkelte områder til sikringen af arbejdsstyrkemålsætningen.

